

Hot mot den kärntekniska industrin och samverkan kring sekretessbelagd information

Antagonistiska hot

Antagonistiska hot riktar sig mot rättsstaten och demokratin.

Antagonistiska hot undergräver tilliten till myndigheter, politiska partier och andra viktiga samhällsaktörer som exempelvis offentlig sektor, medier, näringslivet och det civila samhället.

Antagonistiskt hot på lokal nivå

”avsiktligt illvilliga och illegala hot som syftar till att skada eller negativt påverka lokalsamhällets skyddsvärden: medborgarnas säkerhet och trygghet, fungerande samhällsinstitutioner och samhällssystem. Det lokala antagonistiska hotet blir särskilt allvarligt om det riktas mot samhällsviktig verksamhet.”

Samhällsviktig verksamhet

1. Energiförsörjning
2. Finansiella tjänster
3. Handel och industri
4. Hälsa- och sjukvård samt omsorg
5. Information och kommunikation
6. Kommunalteknisk försörjning
7. Livsmedel
8. Offentlig förvaltning
9. Skydd och säkerhet
10. Socialförsäkringar
11. Transporter

Antagonister

- Statsaktörer
- Irreguljära förband
- Ombud
- Terrorister
- Våldsbejakande extremister
- Organiserad brottslighet
- Enskilda individer

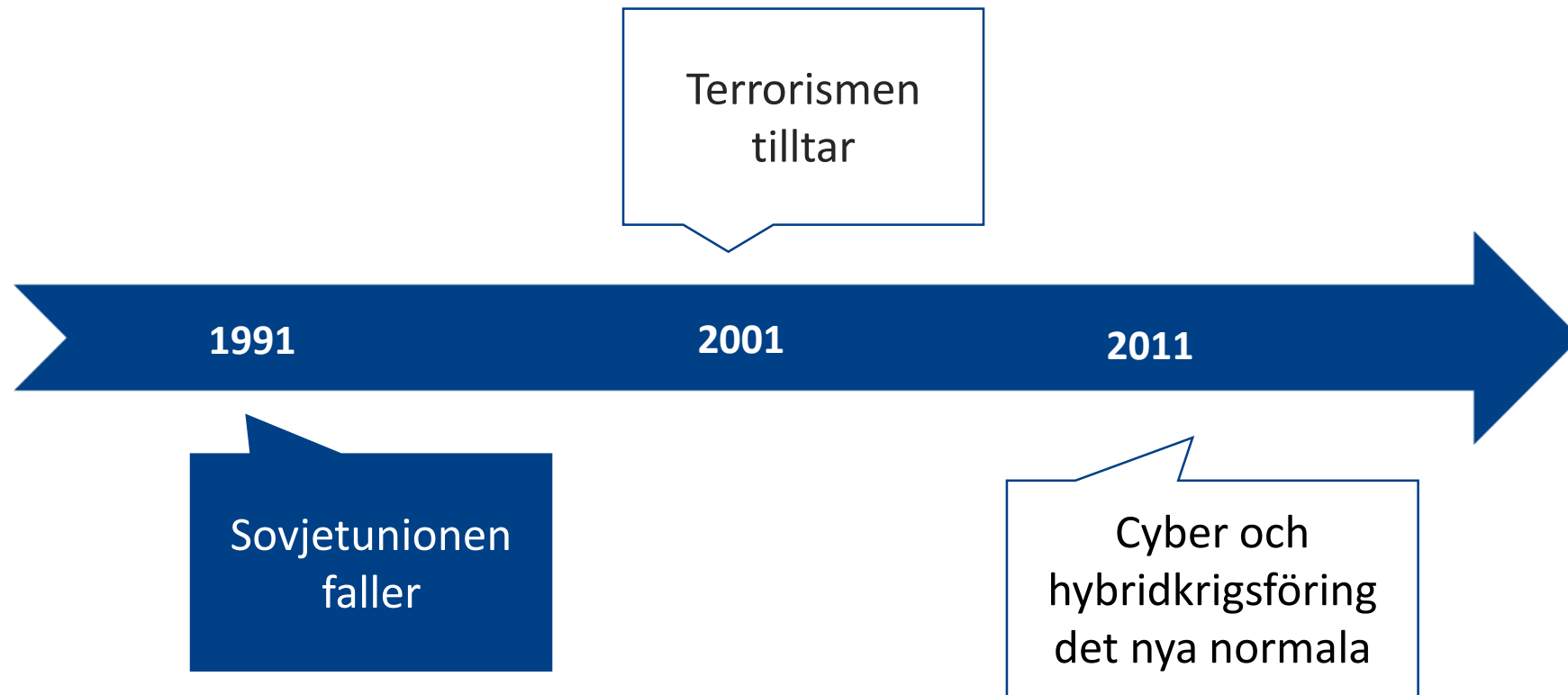

Gamla hotbilder byts ut mot nya

Säkerhetssituationen har sammanflätats till en ny invecklad helhet som utgör vår nationella säkerhet. Verksamhetsmiljön för nationell säkerhet håller på att genomgå en historisk omvälvning.

3 rupturer

Antagonister i gråzonen – mellan krig och fred

- Subversiva metoder, t.ex. kriminalitet och social oro, cyberangrepp, sabotage, infiltration.
- Psykologiska medel, t.ex. maktdemonstrationer, hot och skrämrelser.
- Ekonomiska medel, t.ex. sanktioner, handelskrig, marknadspåverkan, inflytande över strategisk infrastruktur, ekonomiskt stöd till ytterlighetsrörelser.
- Information, t.ex. desinformation, propaganda, cyberaktivism, cyberintrång, kompromettering av beslutsunderlags-data.
- Politiska påtryckningar och fientlig retorik, politisk påverkan via annat land, stöd till utvald politisk inriktning. diplomatiska medel SOM restriktioner, persona non grata, ultimatum.

Terrorhotet mot Sverige förhöjt

- Sedan 2016 har vi ett förhöjt terrorhot mot Sverige
- Några allvarliga terrorhandlingar riktade mot kritiska infrastrukturer i västvärlden utförda av dessa grupper har dock inte förekommit.
- Risken för större organiserade terrorattacker mot elförsörjningen bedöms för närvarande som liten.

Rysslands agerande oroar

- Vår moderna hotbild präglas av utvecklingen i vårt närområde som har lett till en alltmer osäker situation, framför allt genom Rysslands agerande. Sveriges närområde är en konfrontationsyta mellan Nato och Ryssland

Ökat cyberhot mot elkraftsindustrin

- Cyberhot, olaga intrång och cyberattacker mot styr- och kontrollsystem mot elkraftsindustrin och råvaruförsörjningen är exempel på det.
- Försök till kartläggning och förberedelser för att kunna störa elförsörjningen vid en konflikt ter sig sannolikt

Underrättelsehotet ökar

- Hotet från rysk underrättelseverksamhet mot Svenska militära och politiska intressen har förhöjts.
- Teknikutvecklingen och teknikspridning har inneburit att underrättelsehotet mot Sverige har intensifierats.

Påverkansoperationer mot Sverige ökar

- Ryska påverkansoperationer i Sverige och utomlands ökar.
- De påverkar redan valet 2018 och debatten om ett svenskt Natomedlemskap.
- Politiska påverkansoperationer knyter an till Vitmakt-rörelsen.

Organiserad brottslighet

- Den organiserade brottsligheten utgör ett växande hot och blir alltmer internationell. En och samma kriminella organisation kan bedriva verksamhet i flera länder.
- Risk för insiderproblematik, informationsstöld och utpressning

Vitmakt

Ökad aktivitet i högerextrema miljöer. Detta delvis som en reaktion på ökande flyktingströmmar.

På några år har antalet individer i extremist-miljön gått från ett hundratal till ett tusental.

Vitmaktmiljön utgör ett växande hot och blir alltmer internationell.

Insiders

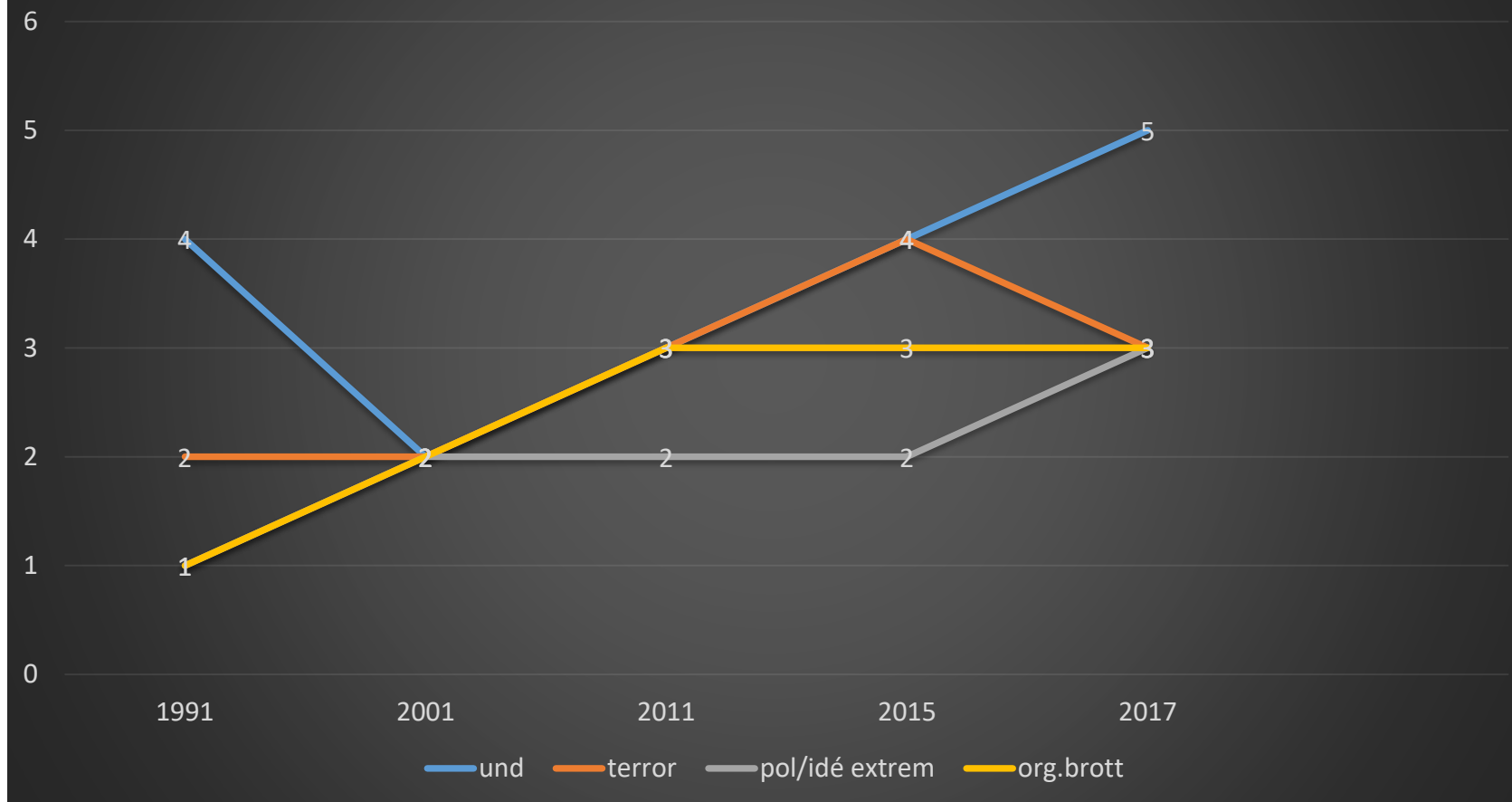
Ökat antal insiders på arbetsplatser utgör ett växande hot.

Kan leda till informationsstöld, sabotage och spionage.

Drivs av ilska, egen vinning, våldsbejakande radikalisering, tillfälle, förmåga och tillfälle.

Hotnivåer över tid (1-5)

SSM och kärnkraftsindustrin dåligt rustade mot antagonistiska hot

- Det går att upptäcka hybrid hot och förvarna om dem, men det kräver en förmåga bland analytiker att analysera skeenden genom delvis nya perspektiv – det sker sällan.
- En utmaning som kärnkraftindustrin står inför rör anställdas förhållningssätt till antagonistiska hot.

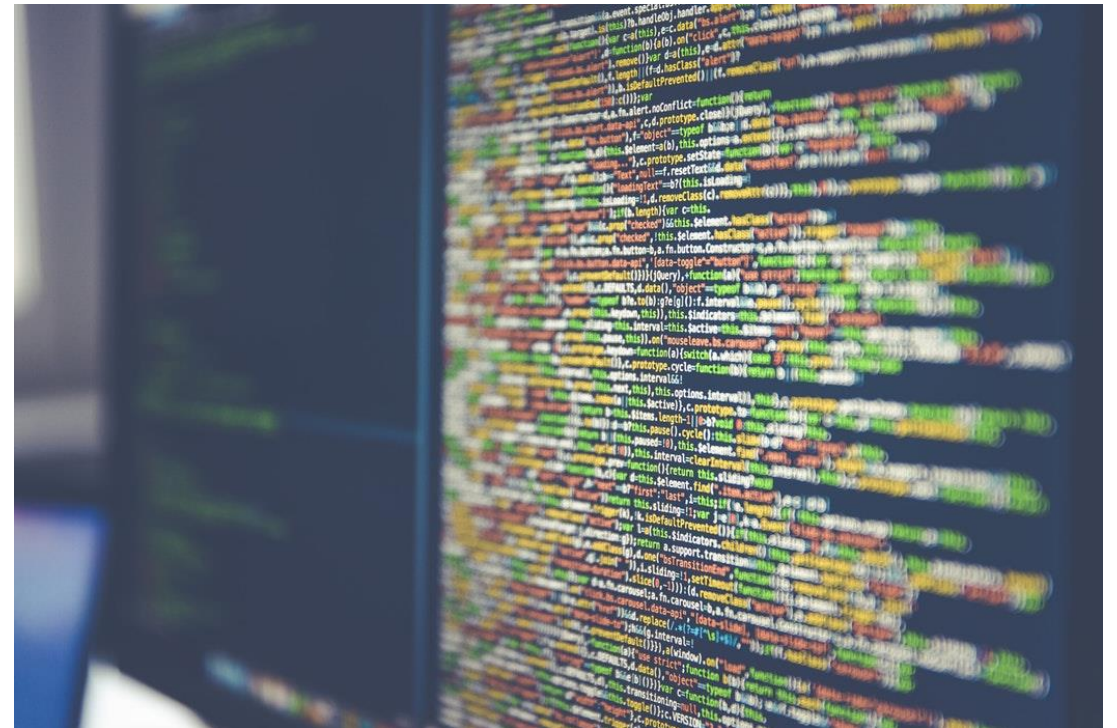
Regeringens nationella säkerhetsstrategi 2017

- Militära hot
- Informations- och cybersäkerhet, digitala risker.
- Terrorism och våldsbejakande extremism.
- Organiserad brottslighet
- Hot mot energiförsörjning
- Hot mot transporter och infrastruktur
- Hälsopot
- Klimatförändringar och dess effekter

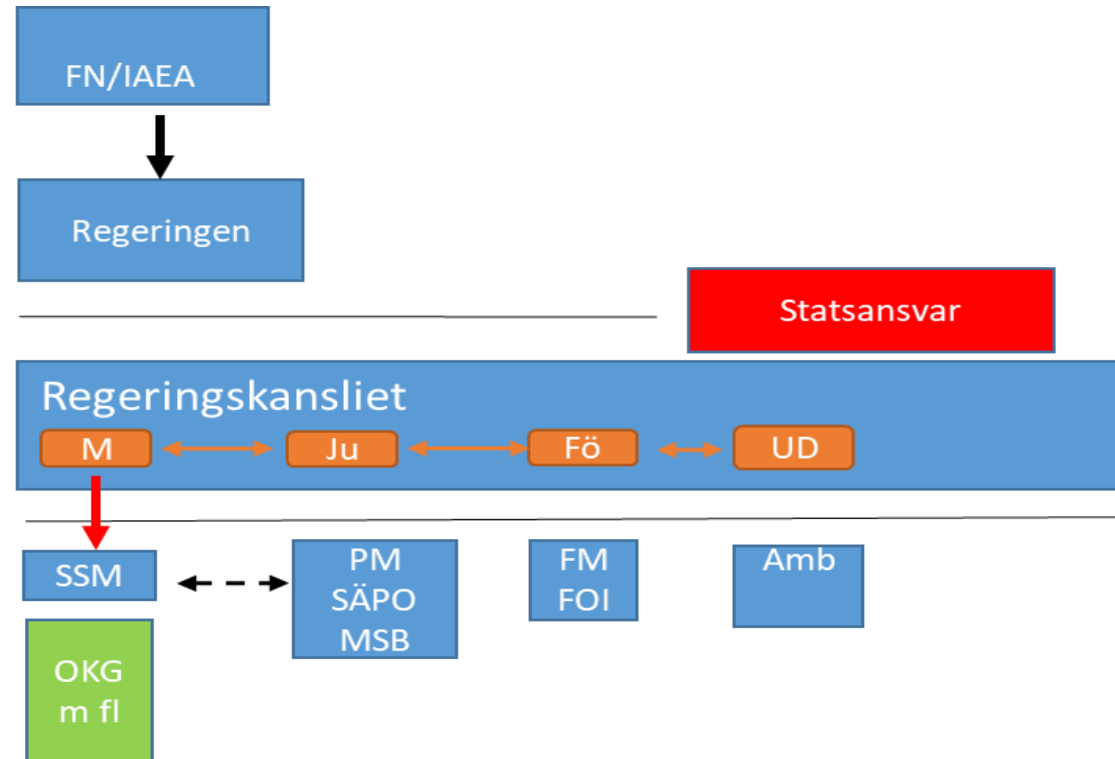

Nya säkerhetsutmaningar för den kärntekniska industrin

1. Säkerhetsskyddsanalyser
2. Risk- och sårbarhetsanalyser (RSA)
3. Nationell risk och förmågebedömning
4. Beredskapsplaner
5. Samverkansområden

Samverkan och informationsdelgivning

Faktorer som begränsar förutsättningarna för hemlig informationsdelgivning

- Bristande gemensamma tekniska system för hemlig informationsöverföring (säkra samband)
- Bristande rutiner för hemlig informationshantering
- Bristande rutiner för klassificering av hemlig information
- Kulturella skillnader mellan myndigheter
- Begränsade resurser
- Avgränsade mandat
- Tydlig sektorgräns mellan underrättelsesystemet och övriga myndigheter

Konsekvenser av bristande rutiner för informationsdelgivning

- Självcensur och rädsla att rapportera antagonistiska hot p.g.a. brister i säkerhetskultur
- Tjänstemän avstår från att fatta beslut på grund av bristfällig information
- Säkerhetsskydd och hotplanering bygger på felaktig information och bristfällig analys (särskilt inom cyberhot)
- Subtila hot mot verksamheten svåra att hantera
- Infiltration och insider-problematik allt vanligare
- Skapar en falsk känsla av kontroll
- Kollektiv förnekelse av fara

Hur att hålla garden uppe utan att bli paranoid

- Säkerhetsrutiner är omtanke och inte en brist på förtroende
- Vem/vad är målet? Jag, en kollega, en annan myndighet, lokalen, tekniken
- Ödmjukhet, det är inte alltid den enskilde är smartare än systemet
- Egen och andras vilja till konspirativt beteende

